

„NE BÁNTSD A
MAGYART“

Zrinyi

MURAKÖZ

„Adassék tisztelet
a katoná
eszménynek“

Zrinyi-fóhász

Előfizetési ár: fél évre 6.— P.
Kiadóhivatal: Horthy Művelődési Terv.

Csáktornya, 1944. január 28.

Politikai hetilap.
Megjelenik pénteken.

A LENGYEL KÉRDÉS

Valamikor, a régi lovagkorban, két lovag, két jó barát, élet halálra szövetséget kötött, ezt vérukkal is megpecsételték s hogy a szövetség erősebb legyen, láncsal kötötték egymás össze.

Ha két jó barát közül az egyik veszályba került, a másik kötelességének tartotta barátját megvédeni, meg életük árán is s bizony nagyon sokszor előfordult, hogy a jó barát veszedelmében a barátjának is fel kellett áldoznia a saját életét.

Ez volt a lovagkor!

Tempora mutantur, et nos mutamur in illis! Az idők változnak s mi változunk az időkben! Mikor a rómaiak ezt a közmondást magalkották, bizonyára nem gondoltak arra, hogy a késő utódok ezt a közmondást nagyon furcsán, az emberiség romlására fogják alkalmazni.

1939-ben, a müncheni szerződés után, Anglia nagy dirrel-durral kijelentette, hogy ő helyt áll Lengyelorszáért, nem engedi bántani, mert ő a kis nemzetek védője s ha Németország meg méri azt tenni, hogy visszaveszi a tiszta német Danzigot, kegyetlenül háborút indít ellene. Meg is indította. De legkevésbé Lengyelorszáért, hanem saját önző érdekeiért, a lengyelek pedig Anglia biztatására elvérezték.

1941-ben, amikor alaposan kellett attól tartani, hogy a brit szigetet német invázió fogja meglátogatni, alattomban szövetségelt a keleti rémmel, a bolszevizmussal, amikor pedig a német csapatok több mint ezer kilométerre kergették maguk előtt a szovjet csapatokat s már-már arról volt szó, hogy a Volgát is álléplik, akkor Amerikát hívta segítségül Európa és saját érdeke ellen is.

Valóban nagyon naiv embernek kellene lenni, aki elhinné, hogy mindez Lengyelorszáért, vagy bármely kis nemzetért történt. Sem a háború megindításakor, sem azóta Angliának esze ágába sem jutott Lengyelorszáért még a kis újat is megmozdítani. Először azt hitte, hogy Németország, amelynek kezét 1933-ig meg voltak kötve, nem bírja majd fegyverrel, a franciák, belgák, norvégek, hollandok, majd később Jugoszlávia felálló zászával, könnyű győzelmet fog a németek felett aratni s akkor majd ezek a nemzetek Lengyelország részére is kikaparják a gesztenyét a tűzből. Később, mikor a győzhetetlen német csapatok a szovjetóriást is lehengerelték s napfényre kerültek a katyni és vinnici borzalmai, Anglia egy szóval sem tiltakozott Sztalin „barátjának” és nem kiáltotta világá-

hogy ő a lengyelek védője és oltalmazója.

A lengyel emigrációs kormány, amikor belátta, hogy sehonnan oltalmat, de még csak bátorítást sem kapott, maga próbálkozott menteni a menthetőt, hogy ha lehet megvédje népét a bolszevizmus szörnyűségeitől s mit tesz erre Anglia? Kijelenti, hogy a bevégzett tények ellen nem fog tenni semmit, a lengyel kormányt pedig rábeszéli, hogy engedjen és engedjen, Európában Sztalin az úr, mert ők, Amerikával együtt Európát neki ajándekozták.

Az idők változtak s megváltoztak bennük az emberek is. Az egykori lovagból — Anglia sohasem volt az, sem barátjaival, sem ellenfeleivel szemben — zsványvezér lett. De tudunk olyan zsványról is, aki felhagyta magát akasztani és még sem árulta el barátját és bajtársát. Anglia azonnal cserben hagyta lengyel barátját, mihelyt érdeke azt kívánta.

De a bűn önmagában hordja a büntetést is. Anglia barátai ép oly álnokok, mint ő maga. Ami alamizsnát eddig Angliának dobtak, drágán kellett megfizetnie. Először 50 rissz rossz kajelt adtak neki, de követelték érte egyik szemét — legjobb amerikai támaszpontját. Ezután kö-

vetkeztek a többi megszállások: India, majd Afrika s majd végül maga Anglia is. Ha jól körülnéznek az angolok, mindenütt az amerikaiak az urak s ahová ők egyszer betették a lábukat, nagyon nehéz őket onnan kimozdítani.

Igy Anglia saját bőrén tanulta meg, hogy mit tesz az, árulóval barátkozni. S tanuljunk ebből mi is. Nekünk megvan hatalmas szövetségünk, aki keletről és nyugatról védi Európát és meg is fogja védeni minden poklokot keresztül. Nekünk nem kell félnünk, hogy szövetségünk valami igazságtalanságot fog követelni tőlünk, vagy hogy cserben hagy bennünket, mert aki a Ducet ki tudta menteni a halálos veszedelemből, az lovag és lovag fog maradni mindhalálig, az erkölcsi lánc sokkal erősebb, mint a legjobb acélból való. Réa nézve nem változtak az idők és ő sem változik meg.

Ilyen lánc fűz bennünket német lovagi barátunkhoz. Nekünk pedig kötelességünk, kitarítani barátunk mellett, védeni a nyugati kultúrát, mint azt tettük egy évezreden át. Önként és önzetlenül, mint Zrinyi mondotta és ha majd eljön a győzedelmes béke napja, mi Európa népei ott fogunk állni, mosolygó képpel a zöld asztalnál, ellenségeink pedig majd hajba kapnak a koncon, egymást fogják kirabolni és be fog rajtuk teljesedni az Írás szava: Perditio tua est in te. A te pusztulásod benned magadban vagon.

Sp.

Zöldhitelt is biztosíthat a gazdának
a buzakötvény

A buzakötvény kibocsátása óta eltelt több mint négy hét elegendő volt ahhoz, hogy a magyar társadalom a buzakötvény jelentőségét, előnyeit teljes mértékben megismerje. A kibocsátott buzakötvények összege, az 5 millió mázsa buzaért az ország átlagos évi buzatermesének mintegy hatod részét, az évi 150 ezer métermáza buza jelentő kamatteher pedig az átlagos évi buzatermesnek mintegy fél százalékát teszi. Kamat fejében évi 3 százalékot, törlesztés fejében pedig évi 2,8 százalékot, tehát összesen évi 5,8 százalékot vállal magára az állam, ami 5 millió métermáza buzamennyiség után 290 ezer mázsa buza jelent. Ezek a buzamennyiségek minden nehézség nélkül bármikor rendelkezésre állhatnak, tehát a buzakötvények lefedeztet az államkincstár minden nehézség nélkül biztosíthatja.

A kölcsönkonstrukciónak leglényegesebb része, ami a kötvények iránt a bizalmat még jobban megerősíti az, hogy a visszafizetésre kisorsolt kötvényeket, valamint az esedékessé vált 3 százalékos kamatszelvevényeket az azokon feltüntetett buzamennyiség pengőellenértékének megfelelő összeg történő kifizetéséig újjal váltják be. A kötvénytulajdonosok szempontjából ez a konstrukció kétségtelenül rendkívül értékes prémium, de egyúttal azt is jelenti, hogy az értékpapír belső értéke teljesen védett a buza esetleges árváltozásától.

Igen nagyfelelősségű és szerencsésen megválasztott a kötvények kisorsolásának, valamint a kamat kifizetésének időpontja is. A kötvények kisorsolását ugyanis minden évben, 25 esztendőn keresztül november második felében tartják a következő év február 1-ig beálló esedékességgel s ugyancsak február 1-én válik esedékessé a kamat első része is. Ez az időpont a gazda szempontjából igen fontos és előnyös, mert február 1-ig a legtöbb gazda terményfeleslegét többnyire már értékesítette, viszont a tavaszi munkálatok megkezdéséhez jelentékenyebb összegre van szüksége. Ez az az időpont, amikor a gazda pénzt hajszol, zöldhitelt keres. Erre a célra kitünő tartalékolási mód a buzakötvény. Ha kisorsolják a gazda kötvényét, ezzel el is vetette magát a hitelkeresés gondjait, ha pedig nem, megmond az értékpapír, az bármikor értékesíthető, mert a kötvényt jegyzik a tőzsdén, tehát ott bármikor eladható.

Sok más előnyön, így a kisorsolt kötvények és az esedékessé vált szelvevények adó, illeték és bélyegmentességen kívül van még a buzakötvényjegyzésnek egy különleges előnye is, nevezetesen a jegyzési időszak tartama alatt, tehát 1944. január 31-ig történő befizetések alkalmával a jegyzett kötvények névértékéből a befizetés napjától 1944 február 1-ig, vagyis a kötvények kamatozásának megkezdéséig terjedő időre szá-

mitva 3 százalék levonásba hozható. Végeredményben jelentéktelen összeg az, amit a kötvényjegyzőnek a pénztintézet visszaad, de az a cse-

kély összeg is növeli a bizalmat a kötvényekkel szemben.

Vitéz Oszlányi Kornél vezérőrnagy a Mária Terézia Rend lovagja

A Kormányzó Úr személyesen díszítette fel

Hétfőn délelőtt történelmi ünnepség volt a királyi várban. Vitéz Oszlányi Kornél m. kir. vezérőrnagyot avatták díszes szertartás közben mint első magyar tisztet a Mária Terézia Rend lovagjává.

A kitüntetést a Főméltóságú Kormányzó Úr, mint a Rend Nagymestere személyesen tűzte fel az új lovag mellére, többek közt a következő szavakkal:

„Az én kezemből veszi át a Mária Terézia

Rend jelvényét. Bizonyosságul szolgál ez tetteinek és felvételének ebbe a Rendbe, amely egyedül a vitézségnek és bölcs megfontoltságnak van szentelve. Viselje Isten dicsőségére és serkentse a Haza védelmére.” Ezután kezetszorított az új lovaggal.

Az avatásnál jelen volt József kir. herceg, Kallay Miklós miniszterelnök és még sok előkelőség.

—0—

A Magyar Vöröskereszt kérelme a hazafias közönséghez ágyalapítványok iránt

A Magyar Vöröskereszt tisztán a társadalom támogatásából tartja fenn magát és végi hazafias, embereszerető munkáját. Anyagi eszközei nem kimeríthetetlenek, áldozatos munkája pedig felemészti bevételeit. Ezért ismét a hazafias közönséghez fordul támogatásért. Szervedő hőseink részére ágyalapítványokat kér. Dicső honvédeinknek, akik vérüket, egészségüket áldozták a haza oltárán, legyen meg minden kényelmük, ápolásuk, hogy minél előbb ismét a haza hasznos polgáira válhassanak.

A Magyar Vöröskereszt központi igazgatóságánál hadikórházi ágyalapítványokat 500.— P. összeggel lehet létesíteni. Az alapítvány adomá-

nyozójának nevét az alapítványi ágyon elhelyezendő táblával jelölik meg és az illető részére ágyalapítványi ckevelet állítanak ki.

Az ágyalapítványt nem csupán a központnál, hanem valamilyeni vidéki vöröskereszt hők hadikórházánál is lehet jegyezni. Ez esetben az alapítványi oklevelében fel lesz tüntetve, hogy az alapítványi ágy melyik hadikórházban lesz elhelyezve.

Bizunk benne, hogy hazafias közönségünk, amely áldozatos készséget már oly sokszor megmutatta, ezúttal is ki fogja táni szívét szervedő hős honvédeink előtt.

—0—

A háború és az anyaggyűjtés. Diákkaptár

A háború után megoldandó feladatok, ma még alig sejtethető tömegben rohanják meg nemzetünket. A nagy társadalmi és gazdasági átrendezés ezer problémát vet fel. A ránk nehezedő feladatokkal csak kitartó munkára nevelt nemzedék birkózhat meg. Csakis erős akaratú, küzdeni képes, hajlékony, a perc változataiban helyesen cselekvő egyének állhatják meg helyüket. Kérdés készül-e a frontok mögött ezekre a harcokra az ifjúság?

Ezt figyelik az ifjúság vezetői, a mai serdülő ifjúság előttünk kirajzolódó vonásaiban. Celunk, alkotó és nagy feladatokra felkészült ifjúságot nevelni.

A Nevelők munkája soh'sem volt nehezebb mint a mai időkben. Jogosan várhatjuk, hogy a magyar társadalom minden eszközzel segítségükre legyen.

A nevelők egyik legszebb munkaterülete a Diákkaptármozgalom.

A mai pótolhatatlan apró értékek megmentésével a gyermeki munkának a nemzetgazdasághoz való beállításával, komoly magatartásával, a felnőtteknek is figyelemreméltó példát mutat. A jövőre kiható munkájával megnyitja az ifjúság érdeklődését és szeretetét a gyakorlati élet iránt. Ranevelti a gyermeket a vállalkozásra, megismerteti az új értékek megteremtésének felelős érzésével, megacélozza a pillanatnyi sikertelenség benitő érzésével szemben, és józan szemléletre tanítja.

Csodálatos rátermettséget mutatnak a Muraközök az anyaggyűjtésben. Nem is csoda, hiszen öntudatos iparosok, tanult kereskedők gyermekei — a falusiak pedig már az atyai házból szüleikkel együtt gyűjtenek. Nekik a Diákkaptár munkájába való bekapcsolásuk szíves fogadtatást és örömet jelent. Élvezet leleményességüket nézni, az áru elhelyezésében, a vevők összegyűjtésében.

És milyen féltékenyen őrzik a kis kórt, akinek jövőlétéről ki kérték a biztositva van, és tőkeük összegyűlt. Egyik-másik a gyűjtésből tekintélyes összeget tesz félre. Akinek betéte van, fizetősabb a fellépése, határozottabbak a tettei. Szeretettel szemleltem kaptárosaim egymásközötti vetélykedését ami keifő vezetés mellett soh'sem járulhat el.

Nemzetgazdasági szempontból az iparos és kereskedői pályák iránt érdeklődés és szeretet felkeltése óriási jelentőségű, mert nálunk ép ez a két munka hiányos és nem eléggé becsült az országban, dacára, hogy az ország katasztrófák legnagyobb része ezek adójából lesz fedezve.

Az ifjúság játékos erőfeszítései nyugodt öntudattalul egy cselekvő emberlajta érdekelték aki nemcsak dolgozni akar, ha megéri, hanem a társadalmi életnek telni, mert lassan hiszmeri, hogy nemcsak gyűjteni, termelni, de talán rékoskodni is kell, hogy nagy feladatokat amit a jövő tőlük, az új generációtól vár beállítsanak.

A Diákkaptár mozgalm felállítására a háború szüleménye. Ne értékelés le után sem a hulladékok gyűjtését. Az államháztartásban semminek sem szabad elkalkulnia. Ahogy belében egy emberi réteg meg tudott gazdagodni a hulladékok szorgalmas összegyűjtéséből és értékesítéséből, — ne vesses meg a mi mai hatali társadalmunk sem ezt a munkát. Kitartás, szorgalom, egy kis utánjárás kell hozzá és a munka szeretete.

Ne elegendőnek meg a csendes munkával. Mutassuk meg örököknek másoknak is. Nem azért, hogy lassák, — hanem azért, mert az összeforrott, egyöntetű, közösen megbeszelt nagy munkában van a megdöntetetlen nagy erő. Az összefogás, a közös cél és a közös akarat minden akadályt legyőz, — és hitünk egy szebb jövőben meg emel is többet er!

V. Pecsornik Paula

A polg. i. k. Diákkaptár vezető tanára

Felmentették a régi s kinevezték az új városi előljáróságot

A csáktornyai járás főszolgabírája az eddig működött városi előljáróság kinevezését 3382,943 sz. határozatával visszavonta s az előljáróságnak önzetlen, önfeláldozó, hazafias munkáját legteljesebb elismerését fejezte ki.

Egyben a járási főszolgabíró 254/1944 sz. határozatával kinevezte az új előljáróságot a következő személyekben:

Községi bíró: Kopjar Ferenc szabómester, Helyettes bíró: Behojnik Mihály vaskereskedő Pénztárnok: Herlics Mátyás szabómester Közgyám: Tarnai Mihály magántisztviselő.

Községi előljárók:

Szterbat Ferenc magántisztviselő, Stingl Ferenc csizmadia, Solics István kisbírtokos, Soltész János vendégfogó (gazdasági ügyek). Ungvárszék felmentette a régi és kinevezte a járási főszolgabíró 253/944 sz. határozatával a képviselőtestület tagjaival a következő polgárokat:

Rendes tagokul:

1. Antonovics Ignác földbírtokos,
2. Ascherl József építész,
3. Binder Lajos vaskereskedő,
4. Dr. Brodnjak Imre íg. főorvos,
5. Döring Károly lakatos,
6. Horvath Anahy kályhas,
7. Kaczin István vendégfogó,
8. Kollariak Ferenc cipész,
9. Kovacs István lenykepész,
10. Dr. Laszlo Bela ügyvéd,
11. Mavrek Elek kisbírtokos,
12. Mezővecz Ignác cipész,
13. Meszarics Ferenc szatocs,
14. Mik Károly nepp. titkar,
15. Muraközy Anahy cegvezető,
16. Pálti Vendel kisbírtokos,
17. Pecsornik Otto órsz. gyűl. képv.
18. Vanphl István gyári munkás,
19. Vreszk Ferenc legyermester,
20. Vurus és György kisbírtokos.

Pótagokul:

1. Vitéz Bors Mátyás borbély,
2. Lanyi Robert csizmadia,
3. Tóth József cipész,
4. Munczi József kereskedő.

Egyben a fozszolgabíró Csáktornya negyköz-ség képviselőtestület január 16-ával megalakultnak jelentette ki.

A Muraszombati Takarékpénztár

1944. évi február hó 5-én d. u. 2 órakor Muraszombati szakt. intézeti helyiségében tartja ez évi rendes közgyűlést amely egyben a Muraszombati Takarékpénztár jelenlegi közgyűlése is, mert a 70-ik évi visszavonásáról fog a nagy-múltú takarékpénztár beszámolót.

A Muraszombati Takarékpénztár az elmúlt 70 évben sok megpróbáltatás érte, mert az 1914-18-as világháborúban alapokának és tartalékának nagy része elveszt, de semmi karosodás nem ért es az így bevétele ki ezt a súlyos csapást, jött a nyugvást gazdabrendel, amely ismét nagy megpróbáltatásokat rótt az intézetre. A visszatérés óta az intézet nagy lendületet vett és a 70-ik születés ünnepségében már telenteiyes nyereséget mutat ki, sőt abban a helyzetben van, hogy a tartalékalapot 10%-al növelheti, 2%-ot fizet részvényesnek osztalékkeppen és mindenképp dacára az 1943-as évi üzleti nyereségből meg tekintélyes összeget visz át az új számlára, amely mellett ugyancsak tekintélyes összegek kerültek a mérlegben leírásra.

Az Intézet abban a kedvező helyzetben van, hogy a megnövekedett hitelgényfelteket is ki tudja elégíteni és mint a Magyar Nemzeti Bank muraszombati körzeti mellékletje a muraszombati járás gazdasági életében vegre betöltheti azt a helyet, amelyet az intézet az 1914. év előtti békeidőben is már betöltött.

Regősök jártak Csáktornyan

A honvédség művészestje

Díszes és előkelő közönség töltötte meg szerdán, január 26-án, a Leventevárház nagytermét, hogy meghallgassa a m. kir. Honvédelmi Miniszter által ideküldött regősök művészi hangversenyét.

A hangverseny kezdete előtt a katonai parancsnok üdvözölte az egyház és a hatóságok megjelent fejeit, Pecsornik Ottó országgyűlési képviselőt és a nagyszámú közönséget és köszönetet mondott a megjelenésért. Boldog, hogy üdvözölheti Csáktornya közönségét és reméli, hogy jól fogja magát érezni. Fogadják szeretettel a programot, hisz az előadandó rólak mind Magyarország ezeréves történetét sugározzak felénk. Szent István királyunk egyesítette a Kárpát-medence összes népei testvér szeretében. Rakoczy, Zrínyi és a többi magyarok folytatták ezt az eszmét és a mai nemzedék, a borzalmak viharokban is ezt szolgálja. Ez a cél vezérelt itt a felszabadult, a magyar hazához mindig hi Muraközben is, leantartani és ápolni az egységes magyar haza gondolatát.

Az óriási tapsviharral fogadott beszéd után a honvédszeker eljászlotta a magyar Hízek-egyet, utána pedig regősök léptek fel a színpadra.

Üdvözlések, szavak, nóták felváltva követték egymást. Könnyekig meg volt hatva a közönség, amikor a legmagyarabb hangszert, a tárogatót, hol melabásban, hol felajdulva elcsíra a régi kurocúkat: Kraszna Horka Lúszke vára . . . Késmaik felől fúj a szél . . . Csinnom Palkó, Csinnom Jankó . . . és a többi.

Az éneklő művészek hőstenorja és baritonja az egész termet megréngette, a „kivánság” nótákat az egész közönség énekelte. A tapsok, „hogy voltak, se vége, se hossza, Szunet közben a honvéd zenekar játszott szebbnél szebb magyar indulókat.

Örömmel jegyezzük fel ezt az igen sikerült művészt, ez is bizonyítéka annak, hogy a magyar honvéd közel áll szívünkhez, hisz a mi verünköl ered. A katonaság és polgárság közti jó viszony ápolását a vezetőkörök elsőrendű feladatának tekintik, hisz midnyian egy hazának vagyunk gyermekeit, egyformán vedjük, ki legyverrel, ki pedig polgári nívósával.

Sp.

Csempészek garázdálkodása

(Muraközi tudósítónktól). Nem mindennapi érdekesség úgy foglalkoztatja a dravavasárhelyi csendőrséget. Történt ugyanis, hogy minap ismét egy 200 kilos lizot akartak átcsempeszni Németországba. A lepuccolt feldisznokat kocsin két fiatalok vitte el Heive-ér községbe egy ismert csempészhez, akinek a disznókat továbbítania kellett volna Németországba. A csempész felírt palinákat adott a két fiatal legénynek, akik azonnal átutaztak. Hazafelé menet akkora börtörság kerékedett, hogy onálló vállalkozásba is kezdtek. Az egyik hegyi tanyát szemelték ki és szabályszerű tanadás után a hazbelleket lejszékkel elkergetve 300 kiló zsírt, több ponyvát és egyéb elemelhető palinákat fel kocsiultra. A tanjáukról kiüztek a farkashegyi bíróhoz szaladtak, akinek vezetésével több ember üldözöbe vette a rablótanadást végrehajto duhó legényeket. Kriszopatanak sikerült is utólrni és ellozni őket, azt még elérték, hogy a rablolt holmikat visszavitték a karosulíhoz, de utána a legények keréket oldottak. Az idoközben értesített csendőrök azonban már szerencsésebbek voltak, mert nemcsak hogy a két garázdá legényt fogták el, hanem útjuk során néhány csempészt is. Ezek közül kettő egy-egy dohannyal megrakott börtönddel igyekezett a határ felé, egy harmadik pedig négy pár kerékpármival megtömött hátizsakkal érkezett már a határról.

A garázdá legényeket bezsárolták a nagykamizsai ügyészségre, de megindult az eljárás a

három csempész, sőt a feketén ölt és Németországba szánt diszuó gazdája ellen is.

HIREINK

— **Adóhivatali kinevezési hír helyesbítése.** Mult számunkban közöltük, hogy Ferencina Rezső csáktornyai adóhivatali főtisztet állam-pénztári tiszté minősítették. Ezt a közleményt oda helyesbítjük, hogy nevezett a IX. fizetési osztályba állam-pénztári főtiszté léptették elő.

— **Meghívó.** A Magyar Vöröskereszt Csáktornya Járasi Fiókja folyó hó 30-án (vasárnap) délelőtt 11 órákor, a város-haza dísztermében tartja évi rendes közgyűlését, melyre az egylet tagjait tisztelettel meghívja.

TÁRGYSOROZAT:

1. Magyar Híszegye
2. Elméleti megnyitó
3. Tifkari jelentés
4. 1943 évi számadás
5. 1941 évi költségvetés
6. A megváradelt tisztségek betöltése
7. Tagfelvétel
8. Indítványok
9. Himnusz.

Dr. ANTAL PÁL sk.

n. kir. járásbíró-ság elnöke
nánt a Vöröskereszt Egylet elnöke.

— **Meghívó.** A Csáktornyai Zrínyi Torna Egylet alapszabályának 28. § a 3. bekezdése és választmányának 1944. évi január 13-án hozott határozata értelmében 1944. évi február hó 2-án 14 órákor Csáktornya község tanácstermében tartja évi rendes közgyűlését, melyre tagjait sport-társi szeretettel meghívja.

TÁRGYSOROZAT:

1. A közgyűlés megnyitása,
2. Tifkari jelentés,
3. Penztarnok jelentése és az 1943. évi zarszamasadok jóváhagyása,
4. Felügyelő bizottság jelentése,
5. Tagsági díj felmérése,
6. Választmány és tisztkar felmentése,
7. Új választmány és tisztkar válszása,
8. A tagok által 8 nappal a közgyűlés előtt a választmányhoz be-dott indítványok tárgyalása,
9. Eszküzh indítványok.

Csáktornya, 1944 évi január hó 17.

Szebb Jövőt! . . .

FUCHS JÓZSEF

tifkár

Dr. ANTAL PÁL

elnök

A postahivatal kérelme. Felkértem a csáktornyai postahivatal távbeszélő központjába bekapcsoló előzeteket, hogy légiárod alkalmával tudokozással, érdeklődés-el és magánbeszélgetéssel ne zavarták a távbeszélő kezeit, mert ily beszélgetésre a kezetönek ideje nincs és felváltási-ast adni nem tud. A zavarással pedig a fontos beszélgetéseket bátraltották. A távbeszélő központ légiárod alatt csak a legolaltalom rendelkezésére szolgát.

— **Almamagot hoztátok be január 30-ig a polgári iskolába.** Akkor küldi el az áll. polg. iskola Diákaptár vezető tanára. 1 kg. 40 pengő.

— **A csáktornyai róm. kat. egyházközség költségvetési közgyűlése.** A csáktornyai róm. kat. egyházközség minap tartotta rendes évi költségvetési közgyűlést, amelyen Kropék Rezső úr egyházközségi elnök lemondott, lemondását ellogadták és helyébe Muszta Imrét választották meg egyhangúlag. Szerbát Ferenc is lemondott tifkari tisztségéről, helyébe Marcus Miklóst választották meg. Az 1944 évi egyházközségi adó kulcsát — tekintettel a nagy drágaságra — 10 százalékban állapították meg, a lejadónak pedig az 1943 évinek a dupláját vették. A legkisebb egyház adó nem lehet 2 pengőnél kisebb. A közgyűlés határozata az adókulcsra vonatkozólag a templom ajtajára 15 napi közszemlére kifüggesztették, majd az egyházi hatóság-hoz jóváhagyás végett letérjesztették.

— **Tábori posta.** Legutóbb a következő levelet kaptuk:

Valahol Oroszországban . . . .

Egészséges és jól vagyok. Kedves Lenkém-

SZŐLŐOLTVÁNYOK!

Gyökerez vesszők! Államilag engedélyezett telepemről a legolcsóbban azonnal megrendelhetők.

Szőlőtelepítők!

Közvetlen termelőtől rendeljék szükségleteiket, mert úgy-nok által drágábban kapták azt. Elsősztályú oltványaimról kérje árjegyzékemet. Másodosztályú oltványaim ára 80 fill. darabonkint.

KISS BERTALAN
ABASÁR, Iroda: 165.

nek Lapányban és minden ismerősömnek muraközi szeretettel küld üdvözlötet

Tábori p. B. 183. HORVÁTH JÁNOS honvéd lapányi lakos

A PERLAKI JÁRÁS HIREI

— **Tűzvész perlakon.** Perlak nagyközségben hétőn éjrel leégett Perkó Jakab szegény napszamos lakóháza. A tüzet kényénytüz okozta. A helybeli és a környékbeli tüzoltóság-nak sikerült a tűz továbbterjedését megakadályozni. A lakóház teljesen leégett és nagyobb mennyiségű füstölt hús, kolbász égett bent, melyet perlaki lakóssok adtak oda füstölőni. A kár 15.000 P-re tehető, az épület nem volt biztosítva.

— **Légő parancsnokok esküje.** A perlaki lakóház Légő parancsnok 1944. január 16-án tették le az előirt esküt ünnepélyes keretek között.

— **Megkezdődött a gazdák leszámoltása.** Perlakon a közégi előjáróság támogatásával, a járási főszágbíró rendelkezésére megkezdődött a gazdák leszámoltatása a Futura alkalmazottainak közreműködésével. Egyidejűleg a tengeri köllevelezése is megtörténik.

Trodalom - Könyvek

1943 évi Karácsonyi Emlékalbum

Kápolnás Ódon igazgató és Halácsy Dezső sajtóelőadó

A napokban jelent meg a Gazdák Biztosító Szövetkezte kiadásában Kápolnás Ódon igazgató és Halácsy Dezső sajtóelőadó felelős szerkesztésében az 1943. évi Karácsonyi Emlékalbum, amely a háborús nehézségek és a szigorú anyag-gazdálkodás ellenére is nemcsak tartalmában, hanem megjelenési formában is méltó az intézet birnevehez. A finom papírú, nyolcvan oldalas kiadvány közismert szövetkezeti férfiak és irók tollából közöl cikkeket. Az általános karácsonyi megemlékezésen kívül, foglalkozik a szövetkezet tagjainak a baza védelmében teljesített szolgálattal. Meltatja Lang József elhunyt vezérigazgató érdemét, ismerteti a szövetkezet szervezét és annak vidéki vezérképviseleteit. A VI. évfolyamban megjelent Emlékalbumban 59 különböző díszes keret foglalja magában az ünnepi cikkeket. 148 kép, 14 színes mű-méklelet és három színes térkép díszíti az albumot. Az ünnepi kiadvány minden eddigi karácsonyi kiadványnál nagyobb terjedelemben és belső tartalmát tekintve is gazdagabban jelen meg. Ehhez hasonló album még béke-években sem jelent meg a magyar biztosítási életben.

Hirdessen a „Muraköz”-ben

UJ MÉRLEGEK
MÉRLEGJAVÍTÁSOK
FRANK mérlegüzem

NAGYKANIZSA

Eötvös tér 2/a.
Telefon: 509.

SPORT

60.000 pengő segélyt kapott a MURA Sport Egyesület az OSK útján

Mint az újságokból értesülünk a MURA Sport Egyesület a vállas és közoktatásügyi miniszter és az országos Sportközpont útján 60.000 P. segélyt kapott a sportpálya kibovítésére és korszerű öltöző építésére. A MURA vezetőségének ez alkalommal szívből gratulálunk, hogy ki tudta eszközölni a sport célokra ezt a szép összeget. Jó volna ha a MURA példáját a Csáktornyai ZTE. vezetősége is követné. Egy kis munkával és utánjárással talán nekik is sikerülne egy kis segélyre jutni, tekintve hogy düledezik már a kerítés, a sportfelszerelésben pedig nagyon szegényesen állunk. A CSZTE. eddigi működésével a segélyt meg is érdemelte, a vezetőségen áll, hogy az illetékes körök figyelmét erre felhívja.

Közgazdaság

Kertészet

Szobanövény: Szobanövényeink közül különösen a szebb példányokat nem ajánlatos egy viragszálalon összezsúfolni, hanem különállóan egyenként elhelyezni, hogy a szűk helyen ne csenevészdedjenek el hajtásai. Meghalálja e fokozott apolást, mert a napvilágnak kitett növények levelei, sok oly anyagot bocsájtanak ki, melyek igen jó hatással vannak a szobák lakóinak egészségére.

Gyümölcsös: Tegyük próbát gyümölcsfaínlakon, vevézzük el az összes munkafatokat egy teljes esztendőn keresztül, hisz gyümölcsstermesztésünk jóvedelmzősége nagymértékben függ ettől. — Már említettem a téli elvégzendő munkákat közül, még a gyümölcsfaikon marad tonyruadt gyümölcs és száraz levelek leszedését, de igen helyesen járunk el, ha egy kis egészséges résszel együtt vágjuk le, mert ezáltal az esetleges gomba fonalak (micélium) tovább terjedését megakadályozzuk. Igen sok anyagot és munkaidőt takarítunk meg, ha most a téli hónapokban ezeket az élősködő gombatelepeket ártalmatlanná tesszük, azaz elégetjük. Egy radikális téli kezelés a gyümölcsfaikon feler 3 szori nyári permetezéssel. A permetezőanyag mai nehéz beszerzése még különösen fontos a teszle művellet fokozott elvégzését. Természetesen gyümölcsnemenként, azon belül még fajtanként a betegséggel szemben ellenállóságot, illetőleg fogékonyságot a helyi viszonyok is befolyásolják, ilyenek a hőmérséklet, csapadék, szeljárás stb. . .

Gyümölcsfaínlakon másik igen nagy ellen-séges tábora a kártevők. Ezeknek egyrésze a föld alatt, másrésze a törzset és ágakat támadja meg. Minden kártevő általánosan ismernünk kell az életmódját, mert csak így tudunk ellenük sikeresen védekezni. Gyümölcsfaínlakon 1 évnél idősebb gallyrészeket az áttelelő papstetvek, áttelelő szuhok a kéreg alatt, valamint faragók, fásrészekben a vértetű stb. Mindezek csak ott lépnek fel nagy mennyiségben, ahol a gyümölcsfaínlakon erdőmódjára vannak ültetve, vagy koronájuk nincs kellően ritkítva, miáltal a napfény és levegő nem járhatja át a koronaszét, a vízhatások (idősebb ágátszekken, vagy a gyökérnyakból egyenesen feltörő hajtások) szabadon nöhetnek.

Mindezek ellen a védekezés, különösen

idősebb, kérges törzsű fáknak, valami kéregka-paró alkalmazásával, a kérget az előrészig, de azt nem megsérítve lekaparjuk. Ágrészeket drót-kéfével tisztogatjuk meg. Vízhatásokat, száraz ágátszekket kivágjuk tőlük.

Zöldeség: Ha az időjárás megengedi a petrezselyem és sárgarépagagot 30 cm-es sorsatavalságra sekélyen takarva elvetjük. A pincében átvizsgáljuk veremléseinket és a rothadásnak indultakat kidobjuk.

Csiák.

Pk. 5280 sz. 1944

1944 vgtől 307 sz.

Árverési hirdetés

Dr Piller Arthur letenyei ügyvéd által képviselt Jutresa Andrásné Tisics Terézia kerkaszent- királyi lakos javára 1016 — pengő tőke és több követelés járulékal erejű a csáktornyai kir. járásbíroság 1944 év 755 sz. végzésével elrendelt kielégítést végrehajtás folytan végrehajtást szenvedőtől 1943 november hó 16-án lefoglalt 2460 pengőre becsült ingóságokra a csáktornyai kir. járásbíroság fenti számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak az 1908. évi XLI. t. c. 20. §-a alapján a lent megnevezett s a foglalási jegyzékonyvból ki nem tűnő mas foglaltak javára is az árverés megtartását elrendeleni, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellentük halasztó hatályú igénykereset folyamatba nincsen, vejr. lakásán, Csáktornyan Szent István uti leendő megtartására határozottul 1944 évi január hó 31 napjának délután 3 órája tűztek ki, amikor a bíróság lefoglalt borok, hordók, ló, löszerszám s egyéb ingóságokat a leg többet igénynek készpénz fizetés mellett, esetleg becsaron alul is el fogom adni. Azon ingóságokra, amelyeknek a kiküldötti ára egyezer pengőnél kevesebb, az 5610/931 M. E. számú rendelet értelmében csak azok árverezhetnek, akik a kiküldötti ár egy nyolcadrészt banatpénzül letesznek.

Csáktornya, 1944 évi január hó 11.

Elek László

kir. bír. végrehajtó, mint bíróság kiküldött

Csáktornya nagyközség elöljáróságától

1/1944. sz.

Hirdetés

A m. kir. III. honvéd hadtestparancsnokságnak 865/1943 sz. rendelete értelmében az alábbiakban közöljük:

Az ellenséges bombázó kötelékek által alkalmazott gyujtobombák közül különösen az u. n. foszloros gyujtobombák azok, melyek nagyantához hasonló egy anyagot froszkolmek széjél és tapot nyerve ezzel langbaborítják a házakat, egyéb építményeket, kazalokat stb.

Maga a foszloros gyujtobombák, vagy foszloros folyadék töltésű gyujtobombák kb. 14 kg. súlyú, a többi gyujtobombához hasonló alakúak bír es a végén csapódó gyujtáló rendelkezik, mely az összeitökés pillanatában a gyujtobombák belsejében lévő kismennyiségű loport meggyújtja, az pedig a körje a gyujtált foszfort, illetve foszloroldatból kevert, nagyantához hasonló anyagot tompa csattanással szétszórja, szétröcsköl. Az így keletkezett foszloros lepények, ha eghető anyagot érnek, azt azonnal langra lobbantják.

A foszloros bomba által okozott tüzek eloltása aranylag könnyen és gyorsan végrehajtható, ha az oltáshoz emberek és oltóanyagok kezelei vannak.

Az oltáshoz homokra és vízre van szükség, melyeket minden házban állandoan tartolni kell.

Erre való tekintettel ismételtén felhívjuk a háztulajdonosokat, hogy házaiknál megfelelő homokot és vizet okvetlenül tartoljanak, lapátot és

„ARANY BÁRÁNY”
Kötöttáru üzem, CSÁKTORNYA
Kossuth Lajos u. 9. - Telefon 143.
Gyárt elsörendü kötöttáru.
Tulajdonos: Kuráth Joachim

tüztöltő eszközöket készenléthben tartanak, továbbá gondoskodjanak a házban lakók létszámának megfelelő arókövőhelyről.

Legtöbb helyen a lakosság a legiradós elrendelésekor a házat elhagyja és háznépével együtt a mezőre menekül. Ennek kettős következményei állhatnak elő:

1.) A mezőkre, erdőbe való menekülés nem ovtja meg az embereket a gyujtó és robbanóbombák hatásaitól, mert a községben kívüli területekre is úgy hullhatnak bombák, mint a községre magára és így légnyomas, repeszhatás és foszloros gyujtobombák okozta sérüléseknek mindenképen ki vannak téve.

2.) Ha a község lakossága elmenekül, a légóltalmi szerveken kívül senki sem marad a házak között és így az egész község gyors leégését megakadályozni nem lehet.

Mendezekekből következik, hogy mindenki a házhöz van költve, — a tüztöltőszó kivétel nélkül mindenkére szükség van. Ezért fontos az arókövőhelyek létesítése.

Ujabb tapasztalatok alapján az arókövőhelyek szélessége 60 cm. mélyeége 180-200 cm. víz levezetéséről belső csatorna és vízgyujtó útján kell gondoskodni. Alul és felül lanyaggal lehet könnyen burkolni, illetve fedni, de nyílt állapotban is védelmet nyújt. Az ilyen arókövőhelyek birtokában a háztulajdonos, gazda szemmel tarthatja a ház környékét és a keletkező tüzt oltással késedelem nélkül végrehajthatja.

Az arókövőhelyek mikénti kiépítésére vonatkozólag felhívom figyelmét a „Riadó” f. évi július hógy 15-i számában megjelent „Hogyan építsünk aróvőhelyet?” című könyvre.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a foszloros bomba nagy tüstöt fejleszt, mely mérgező gégési termékeket araszt. Ezért az oltáshoz gaztarc hanyabban a fejet és a kezeket vizes törkökövel (ruhadarabokkal) kell befedni. A foszloros lepényeket (talakról) vízzel és nedves homokkal való oltás után le kell kaparni és eldölni, mert a foszlor a szabad levegővel érintkezve magától ismét meggyulad.

A test borére ceppent foszfort vízzel, ruhával, vagy kevel azonnal le kell dörsölni, lábát kezet vízzel martaftva kell a foszloros anyagtól megtisztítani. Az egest sebekkel orvoshoz kell fordulni.

A foszloros gyujtobomba fröcsélekei az elemiszert és a vizet is megfertözik, tehát ily élelmi anyagokat meg kell semmisíteni. Vonatközök ez állati takarmányt ért fertőzés esetére is. Nagy mennyiségű takarmány, vagy elemiszert fertőzés esetében a székesúvárosi vegyvizsgáló állomást kell értesíteni, megvizsgálás végett.

Csáktornya, 1944 évi január hó 15.

Elöljáróság.

Eisö Muraközi Szövöde Rt.
CSÁKTORNYA
Szechenyi u. 50 - Telefon: 31.
Központi iroda: BUDAPEST

Vegyen értékálló buzakötvényt

MEGYIMURJE

Preplatna cena: 6.— P. na pol leta.
Vuredništvo: Horthy Miklos-tér 6.

Csáktornya, 1944 januar 28

Politički tjednik
Zide saki petek.

Polski Narod i Orsag

Negda, za vreme švalerske dobe, su dva švaleri, dobri prijatelji, napravili priateljstvo na življenje i smrt, to su zapečatili s svojom krvju i da bo to priateljstvo još jakše, z lancom su se zvezali, jen k drugomu.

Ako je od ovih dveh prijatelov šteri došel v kakšu pogibel, drugi je imel dužnost braniti ga i ako je potrebno bilo, al duvati i svoje življenje za njega.

To je bila švalerska doba!

Vremena se menjaju, a mi se menjamo v vremenima! Da su stari rimlani te reči zgovorili, sigurno nesu mislili na to, na kakše zlo bodo kesni odvetki te reči obrnuli.

1939. leta, potli toga, kak su se englezi z nemci, v Münchenu naravnali, je Englezka z velkom glasom zgovorila, da ona stoji za Polsku, ne da ju bantuvati, kajti ona je braniteljica malih narodov i ako Nemška vupa to napraviti, kaj si zeme nazaj čisto nemškoga varaša Danziga, onda bo njoj prez sake milosti preglasila tabora. Tak je i napravila, eli niti najmanje ne za Polsku, nego za svoje sebične hasne, štere je kanila zvelči z ovoga tabora, a Polska pak je, na trucanje Engleske, skrvarila.

1941. leta, da je bil velki strah za to, da bodo nemške trupe gazile, po engleskoj zemli, onda se Engleska skrivonice pogodila s ishodnim strašlom z bolševizmom, a da su nemške trupe prek jezero kilometrov dalko stirale pred sobom sovjetske trupe i več je bila reč za to, da bodo zasle i prek Volge, onda je pozvala na pomoč Ameriku proti Europi i proti samoj sebe.

Za istinu, moral bi biti človek jako slabe pameti, šteri bi veruval, kaj je se to bilo za Polsku, eli za šteri god drugi narod. Niti da se tabor hapil, niti pak potli nigdar neje Engleskoj na kraju pameti bilo, da makar i samo jenoga prsta zdigae za Polsku.

Predi je mislila, da Nemška, štera je do 1933. leta mela zvezane roke, nabo mogia ladati z oružjem, Francoska, Belgia, Norveška, Holandia i potli Jugoslavija, bodo se za nju alduvali i tak bo ona z lehka preladała Nemšku, a te narodi bodo i za Polsku skopali kostanja vun z žerjavke.

Potli, da su nemške trupe, štere nigdar nišči neje preladał, pregazile sovjetske velke mase i da su na svetlo došle strašnosti v Katynu i v Vinnici, Engleska niti z jenom rečjom neje protesterala pre svojem „prijatelju Stalinu“ i neje kričala po svetu, da je ona braniteljica polskoga naroda.

Vlada polskoga naroda, štera ve živi zvun domovine, je previdia, da od nikud nemre najti pomoč, niti bar kakše obečanje, pak je zato sama probala obraniti ono, kaj se da, či je močoge, da si občuva svojega naroda od strašnosti bolševizma, a kaj je na to napravila Engleska? Zrekla je, da proti onomu, kaj je več gotovo, nabo nikše korake napravila, a polskoj vladi pak davle navuka, naj pusti i naj pusti, v Europi je Stalin gospodar, kajti oni su, skup z Amerikom Europu njemu darovali.

Vremena su se premenila, a i ljudi su se premenili. Z negdašnjega švalera — Engleska nigdar neje bila švaler niti proti svojim prijatelam niti proti neprijatelam — je postal živanski vezir. Eli znamo i za takšega živana, šteri se dal obešiti, a svojega prijatela itak neje vun dal, a Engleska je mam, čim je stoga mislila kakšega hasna zvelči, ostavila na cedilu svojega prijatela, polskoga naroda.

Eli saki greh nosi vu sebi i svoju kaštigu. Prijateli Engleske su ran tak fališni, kak i ona sama. Kaj su njoj do ve, kak bogu dali, je morala jako drago platiti. Najpredi su joj dali 50 nekših starih ladji, za to je morala dati najbolšu svoju američku zemlu. Za tem su došle se dru-

de okupacije. Izland, zatem Afrika, a na zadnje i sama Engleska. Či englezi dobro pogledneju koli sebe, se posoj vidiju, da su na njihovoj zemli amerikanci gospodari i kam oni jempot z nogom staneju, teško njih je odnod vun postrugnuti.

Tak se Engleska na svojoj koži vuči, kak je hudo s fališnim prijatelom pajdašiti. Stoga eli se moramo i mi vučiti. Mi se ne moramo bojati, imamo velkoga i jakoga prijatela, šteri brani Europu z ishodne i zapadne strane, a bo ju i obranil črez sih peklov. Mi se ne moramo bojati, kaj bi naši prijateli od nas zahtevali nekaj nepravičnoga, eli kaj bi nas ostavili na cedilu, kajti on, što je znal osloboditi Duce-a, taljanskoga voditela s smrtno pogibeli, on je švaler i ostal bo švaler do smrti. Te lanec, šteri nas z moralnom silom veže, je jakši od ocelnoga. Za njega nesu se vremena premenila, a i on se neje premenil.

Takši lanec veže nas k našem nemškemu prijatelju, švaleru. Nam pak je dužnost zdržati poleg našega prijatela, braniti zapadnu kulturu, kak to delamo črez jezero let. Dobrovolno i prez iskanja hasna, kak je to velki Zrinyi rekel i da bo došel velki den mira, onda bomo mi evropski narodi z veselim licem stali pre zelenom stolu, naši neprijateli pak si bodu kečke trgali jen drugomu i bo se nad njimi spunila reč Svetoga pisma: „Prospast tvoja je v tebi samom.“ Sp.

Držati fundamente države

Velki govor Kállay Miklósa ministra predsednika

Naši oblegati su ov tieden meli svoju sesiju v kopaljšču Lillafüred. Tam njih je pohodil Kállay Miklós minister predsednik i držal njim velkoga govora.

Hapil se minister predsednik stem, da je prespodobil orsaga k jenoj velkoj zemli. Na takšoj velkoj zemli ne samo, da se sake fele pridela pova, nego treba ju i na sake fele načine čuvati i braniti. De je sušno mesto, tam je treba zalevati, de pak je močvarno, tam pak je treba kanale skopati i zemlu posušiti, da se more na njoj povati.

Takša zemla je naš orsag. Denes v taborsko vreme je duplit jakše treba gospodariti, kak v mirno vreme. Da je bil mir po celoj zemli, ako je što slabo gospodaril, to je najpredi njegov kvar bil, kajti menje je zapoval i slabo mu je išlo. Stem je i orsagu napravil velkoga kvara, kajti menje povanja se moglo v zvujske zemle prodati i tak su državni rečuni bili slabeši,

Eli denes se to nesme pripetiti. Denes ga ne trgovine zmed orsagi, saki narod mora sam sebe hraniti i obskrbeti ze sem potrebnim. Prvi fundament tomu je naša zemla i naši zemeljski gospodarji. Ako zemla nabo dosti rodila i gazdi nabodo dobro gospodarili onda naši branitelji, dični honvedi nabodo meli kruha, opravu i oružje i nabodo mogli nas braniti proti strašnomu ishodnomu neprijatelju, ako delavci nabodo imeli kruha, nabodo po fabrikaj mogli delati, a to bo pak honvedam i nam sem skup škodilo.

Zato je minister predsednik, ve na početku gospodarskoga leta opomenul se nas, čuvati zemlu, fundamente orsaga i naroda, povati kak najviše i kak najbolše, stem mi doma ran tak branimo našu domovinu, kak i naši honvedi, šteri su na fronti i s oružjem v rokaj i s svojom krvju sprečavaju neprijatela, da nebi došel sem, rezrušiti nam naše hiže, cirkve i familie.

Megyímurske popevke.

Najlepša

Oj ti Mura, kak si lepa voda,
Globoka i z medom puna voda
Čudna si ti sto pot bila
Da na tebe sunce sija.

Drago mi je tvoje ime
Ti zalevaš Megyímurje
Svetljiu se Tvoje pene
Svetlim srebrim oblejana.

Oj ti Mura, kak se lepa voda
Globoka i z medom puna voda,
V tvojoj vodi dosti sega jako tajno
Magyarska si, zato neje čudno.

Zafalno pismo je dobio od Gospona
Guvernera ml. Szajcsán József

Kak smo v našem listu već rekli, ml. Szajcsán József, sin Stridovárske fare, mašinšloser je jako nadaren z duhom za malariu. Za Božić je zmalal jako lepoga kipa od Gospona Guvernera i poslao ga kak božićnoga dara Visokodostojnomu Gosponu.

Ove dneve je došlo pismo s kabinetske kancelarije Gospona Guvernera, v šterim se Visokodostojni Gospon zafalil Szajcsán Józsefu za te lepi dar. Kipa su deli v muzeum, de se čuvaju i drugi dari, štere su ljudi poslali Gosponu Guverneru.

Furt velimo, da se v Megyímurju rodiju čuda ljudi, nadareni za umetni duhom. Negda sveta bomo i Szajcsán Józsefa gizado spomenuti, da je on sin našega Megyímurja.

Rešeni stari i postavleni
novi varaški poglavari

Főszolgabírov jaraša Csáktornya je rezrešil službe dovezdašnje varaško poglavarstvo i zrekel njim svoje priznanje za njihovo marljivo i rodolubno delo.

V isto vreme su za nove poglavare postavleni ovi varaški purgari:

Varaški biro: Kópiár Ferenc šnajderski mešter.

Namestni biro: Behojnik Mihály železni štacunar.

Kaser: Herlics Mátyás šnajderski mešter.

Varaški velki tutor: Tárnai Mihály privatni činovnik.

Varaški poglavari:

Szterbát Ferenc privatni činovnik.
Sungl Ferenc čizmarski mešter.
Soltics István poštski gospodar.
Skvorc János krcmar (gospodarski pošt).

Ran tak je főszolgabírov rezrešil stare varaške zastupnike a za nove varaške zastupnike postavil ove varaške purgare.

1. Antonovics Ignác zemelski gospodar.
2. Ascherl József graditelj.
3. Binder Lajos železni štacunar
4. Dr. Brodnyák Imre direktor špitala.
5. Döring Károly šlosarski mešter.
6. Horváth Mihály pečarski mešter.
7. Kaczun István krcmar.
8. Kollarich Ferenc šostarski mešter.
9. Kovács István fotograf.
10. Dr. László Béla fiskalhuš.
11. Mavrek Elek mali gospodar.
12. Mekovecz Ignác šostarski mešter.
13. Mesarics Ferenc štacunar.
14. Mik Károly kulturni sekretar.
15. Murakózi Mihály prokurist.
16. Pálfi Vendel mali gospodar.
17. Pecornik Otto orsački oblegat.
18. Vamplín István fabrički delavec.
19. Vreszk Ferenc puskarski mešter.
20. Vurusics György mali gospodar.

Namestniki :

1. vítěz Bors Mátyás barberski mešter.
2. Láányi Róbert čizmarski mešter.
3. Tóth József šostarski mešter.
4. Munczi József štacunar.

V isto vreme je főszolgabírov vun dal na glas, da je stem, dneva januara 16-ga, občinsko zastupstvo velke občine Csáktornya složeno.

Taborsko vreme
matriala šparati

Delo deačkih košov

Polti tabora nas čekaju velki pošti, išče sami neznamo kakšiči. Celo gospodarstvo se bo obrnulo na drugačij i jezero brig bomo imeli. Se ovo bodo mogli rešiti samo takšiči ljudi, šteri su se navčili na trdo delo, šteri imaju trdu volu, sigiči se snajdeju i neprestrašuju se od nikličih zaprek.

Pitanje je, jeli se naša mlajšina na to pravila, na to teško harcovanje odzadi za frontom. Voditeli na to pazuju i očuju odhraniti čvrstiu mlajšinu. Te pošli su denes jako teški i za to se nadjaju, kaj njim bodo ktomu si ljudi pomagali.

Hapiti se treba već pre deci. Treba je decu navčiti šparati, pobrati se kaj je hasnovito i z sega toga se moraju penezi napraviti. Č-nje, canjke, stare papere, staro železo, glažovinu, sake lele kočiče i zrnje, se to moreju deca pobirati i se to se da prodati i ponucati. Deca vidiju, da njihovo delo neje zabavad, dobiju peneze, pak se bodo već od malih nog tršili delati i sparati i s takšičih dečkov i puc bodo onda zrasli dobri gospodari i gazdarice, te bodo znali živeti i z malum i bodo navek zadovoljni, kajti i z maloga bodo znali nekaj prešparati.

Šteri deak ima v deačkom košu prešparane peneze, on je već bole siguran, trši se još već zaslužiti, sigiči je na mestu i zna spametno računati.

Naša deca, seštska, mešterska, štacunarska, sigiči vidiju, kak njihovi voditeli s teškom molkom dojdou do necesa, pak je treba deci peldu pokazati, priliku dati i pomagati, da i oni delaju nekaj hasnovitoga za sebe, naj si prodaju kaj nabereju, peneze naj spametno ponucaju, ali naj je hasnovito vložuju. Na seli je to jako ltkho. Treba detetu dati dva piceke, naj si je hrani, stoga bodo kokošiči, jecići pak piceki i tak dale, polti bo mali deak već na veške trguval pamet bo mu saki den oštrša, bude bale bister i dok velki zraste, već bo znal v saskoj priliki stati na svojem mestu i nabo ga nikšiči veter spulnau.

Se to se deački srednjih škol vučnu v deačkom košu pod ravnanjem dobrih voditelov, a na selu pak naj voditeli ideju z dobrom pelinom napre. To bo hasn celomu narodu. Bgiti narod, srećni i blaženi ljudi, stoga se rodi jaki orsag.

Taborska pošta: V najnovije vreme smo
ovoga lista dobili s fronte:

Negdi dalko na ruskoj zemli. . . . .

Z veseljem mišlmo na naše lepo Megyímurje, od steroğa smo ve jako dalko. S par reci se ve glasim v novinaj, štere si jako radi čitate, tak bodele našli i ove rede. Se vas lepo pozdravljam i daj nam bog, kaj bi se čim predi živi, zdravi i veseli doma žičli.

Vojoi miloi mamici i dragoj Lencići, kak i sem Hlapčancam još ekstrane pozdrave pošlam

HORVÁTH JÁNOS

honvéd

Tábori posta B. 193.

HIRDETÉSEKET

AZ ÖSSZES BUDAPESTI
ÉS VIDÉKI LAPOK RÉ-
SZÉRE IS FELVESZ

LAPUNK KIADÓHIVATALA

Glasí s Horvatske

V Zagrebu tramvaj voziju samo v jutro polne i na večer, da se delavci i činovnici pelaju. Čugi od januara 23-ga čez mesec dni ne voziju civilne ljudi. Što se očje pelati, mora od ministerijuma meiti dozvolu, a to se teško, samo z velkom silom dobi. Se je to zbog lapora.

V Zagrebu je jako teško s hranom, nega mesa, ve je malo bočje, kajti poleg moria su partizane počičili i ve dohaju čudna rib z morja i tak se narod malo leži hrani.

Félemletes ház eladó, Zrínyi Karoly utca 6 szam alatt. Érdeklődni Vitéz utca 6 sz.

Nekaj za smejati

Spameten šnajder

Deak: Kuput, šteroga ste mi pred trena tjedni zašli, već se hajil orleniti.

Šnajder: Sigurno ga sram, kaj ste ga još ne platili.

Dobro vračivo

Došel je doktor pohajati svojega betežnika. Gospon Doktor — veli betežnik — najlepša vam bila.

Tak vam je onda hasnilo vračivo?

Jako dobro.

Kulko ste prahov nutri zeli?

Niti jenoga, ali moja punica se zablodla, pak je jenoga prigutnula i celu noć je javkala.

Spameten dečko

Ivek je došel dimo od zobnoga doktora, pak ga mali pita.

Kaj Ivek, te još boli zob?

Neznam, ostal je pre doktoru.

Dobro ga potroštal

Betežnik pita doktora: Rećete mi za istinu, jeli bom ja ozdravil?

Sigurno bodele od hravili. Od ovoga beteğa od sto betežnikov devetdesetdevet hmerje, a jen ozdravil.

Kak to samo jen?

Je, vi ste na vasu sreću rano stoti betežnik, devetdesetdevet praveših je od ovoga beteğa već hmrlo.

Dobre zobe ima

Ovo noć me jako zimica tela.

Su ti evengetali zobi?

Ne, bili su na stolici poleg postebe.

Ne kriv i ne dužen

Sodec špota tata: kulko pot sem već rekli, najte mi više pred četi dojt.

Tat: Prosim gospon — sodec i ja sem to rek zemdram, ali oni to ne su steli veruvati i tak sem moral pak pred vas dojt.

Kupite obligacije pšenične vrednosti
Stalna vrednost, dobro vloženi penezi

Kőbányai Polgári Serfözde

murakózi egyedárusítója, ugyszintén

PETÁNCI ÁSVÁNYVIZ főraktára

iedini prodavec pive za Medjimurje i glavno skladište PETANSKE kisele vode

Csáktornya, Kossuth L.-u. 1 sz. alatti

nyitrai MRÁZ TIBOR

Csáktornya, Kossuth L. vulica br. 1.

telephelyiségét ÁTHELYEZTE
A ZRINYI VÁR BELSŐ UDVARÁBA.

je svoje skladišče i magazine PREMESTIL V
ZNUTREŠNJI DVOR ZRINYI GRADA (Staroga grada)

Nepriatelški bombaši su nas pohodili

(M.T.I.) Magyaraska Telegrafaska Kancelarija dala je na glas, da su u nedelu, januara 23 ga, s zapadne strane anglosaski avioni doleteli u neštterne kraje obere Dunántula. Na neštterim mestam su i bombe hitali. Za kvar do ve nesu došli niksi glasi.

Ove letaće smo i mi tu, v Megyímurju vidli. V nedelu navekre, da su nepriatelci došli, su pustili neštterne tak zvane Stalmove svete i bili su velki kraji rezsvetlteni po Megyímurju. Na sreću bombe nesu nigdi hitali.

To naj bo opomena sakomu, da je treba čuvati dome. Kaj su vlasti zapovedale, se treba spuniti. Pesek, voda, sekire, lopate, posode i se druge mešttrije, pre sakoi hizi moraju biti prepravlene. Straže, fejevvergari, branitelji navek k ređu. Či dojde alarm za pošibel z luita, saki clovek naj se skrjuje na određeno mesto, samo stražari i čuvari smeju vuni biti. Ne smeju bežati na pole, kajti ako bomba opadne i respoči se, tak jakoga luita napravi, kaj cloveku pluća počuju i na mestu je mrtev, tak onda što vnu beži si lahko sam smrt počise, kajti zvun jakoga luita ga lahko i falati bombe dostigneju.

Taborski glasi

Sovjetska fronta

Pre Nevel vodi su nemci imeli samo dve divizije i te su po snegu i vetru marširale saki den 18 kilometrov dok su došle na mesto. Sovjeti su proti ovim dvem divizijam postavili trinaest divizije, eli nemci su se to zavrnuh.

Onda se ne kaj čuditi, ako nemci pišuju, da su sovjeti v zadnjim bitkam izgubili prek 40.000 mrtvih a ranjenikov sigurno još je polot tulko.

Pre Leni gradu je zemla zmružena, pak su zato bolševiki napravili velike sturne na nemške trupe, a poleg toga zgubili su 57 oklopljenih taborskih kol. Bitka je jako oštra i još navek trpi.

Med vodami Pripjet i Bezežina, to je jako močvorno mesto, su bolševiki v nedelu steli predeti, nemci su se posod zavrnuh. Tu su se jako pokazali i trdo držali nemski granateri.

Na južnoj fronti, v Kaukazju na Kaimu je do ve bito se malo bole tilo, ali v zadnje vreme su se bolševiki i tu podigli i fest su strelali na varas Kerč. Od nedele jutra delaju jaku sturmu.

Pre vodi Dajepog nega velkih bitki. Samo pre varasu Kirovograd su bile bitke, eli i tu su mo memse, najvise med patrolami.

Pre varasji Umani i Šaskov su nemci zavzeli vse gel i rezurali nepriatelške trupe. Tu su sovjeti samo na jenom sektoru zgubili 5000 mrtvih, 1000 zaroblenikov i čuda matriala.

Engleska fronta.

Englezi i amerikanci još navek obhajaju nemške varase, prem da poleg toga imajo velke zgubice. Samo ove zadnje dneve su 99 engleskih teskih bombasov doli strelili. Na sakoi taksoj masini mora biti najmanje deset ljudi, a te treba najmanje dve leti vučiti i tak-e ljudi je ne moči z lekha namestiti.

Te engleski bombaši se skrivaju, kulko je moči, po zraku, iščuju hudo vreme, da se moraju skriti med oblaki, samo je nemaska obrana je prepravljena na se i neda se vkaniti. Nemški vadaski aeroplani su prepravleni i čim se čuje glas, da englezi dohajaju, oni se mam zdigneu i več na morju čekaju engleze i jegu čuda takših engleskih bombasov, štteri su predi došli pod morje, kak su nemsku zemlu vidli.

Za drugu frontu fest dohajaju glasi, ali se još nikaj ne vidi stoga.

Taljanska fronta

Amerikanske trupe, kak od juga dohajaju, mele su zapoved, da do Božiča moraju biti v Rimu. Nemška obrana je tak jaka, da tomu niti tora, niti g'asa.

Ve su amerikanci probali na drugi način doiti bliže Rima. Južno od toga svetoga mesta, pre varasu Nettuno su znenada trupe hapili na suhu zemlu deval. Samo kaj su nemci ne spali, nego čuvali to mesto i da su amerikanske ladje dohajale, štteri su mam topali skup s trupami, a osem pak su tak rezstrelili, kaj se nikaj nemreju nuceti, a na suhoj zemli pak su je dočekali s teskimi štuki i bombaši i kak do ve čujemo nemci su čuda nepriatelške soldacije vništli. Bitka još trpi i oštra je.

Balkanska fronta

Nazaj su stirali komunističke bande, šttere su vdile v Srbiju

Nemške trupe i dale čistiin balkansku zemlu i se bole shajaju. V Bosniji su nemci fest hipa vudrili na Titove partizane i oni su v črez više dnevnog bitki zgubili 2000 mrtvih i 450 zaroblenikov. Zvun toga su njim nemci zavzeli 4 teske štuke, 89 masinpušek, prek 2000 pušek i čuda drugoga taborskoga matriala.

Z Londona su v svet pustili glasa, da je Tito, partizanski general nazaj zavzel varasa Jajce, glavnoga varasa partizanov. To neje istina, varas Jajce je i denes nemškim trupam trdo v rokaj.

Poleg morja v Kerst bregovju lučkajše dobro ide čiscenje narve. Poleg varasa Korica su parizani zgubili 403 mrtvih i 250 zaroblenikov. Jako vrednoga taborskoga matriala su nemci zavzeli i to 9 radio, i n radiostacija za doli davati i keoj električnu masinu, voda 12 magazine, cisto pune s taborskim matrialom.

Domerji ljudi su napravili narodnu frontu i poraveju nemcam pre čiscenje. Te domači branitelji su vlovili 900 Badogovskih soldatov, štteri su partizanami ponagali, a na grčkoj granici jenoga velkoga partizanskega magazina, pušoga s hranom.

Jena komunistička banda od 2500 luđi je probala vtrčati v Bosne v Srbju. Branitelji su bili stabi, pak su se morali nazaj pogozati, ali na bitnoma su dobili pomoč, komuniste su pretirali i tak je prepaj njihov spencer v Srbju.

Švcarsko gospodarenje

Žandari v Dravavásárhelyu imaju pak interesantnoga posla, štteri se ne najde saki den. Pak se pripitilo, kaj su ove dneve šteli jenu 200 kil tesku svinu prešvercati v Nemsku. Svinu su zaklali, resko-hili i dva mladi dečki su ju odpelali v Hétevezek k jenomu poznatomu švcaru, štteri bi ju bil moral odpelati v Nemsku.

Švcarer je dečkam dal pol litra žganice, fest su se napili i tak su bili kuražni kaj su i sami šteli nekšega posta napraviti. Zebrali su si jenu hizu med bregi, domače su s sekirami pretirali, napakovali su na kola lodricu mašče 30 kil, ponjave i druge stvari. Hižni gospodar je s familijom odbežal k birovu v Farkashegy, on pak je z više ludmi bežal za raubarami. Pre Krizsopatak su je dostigli i vlovili i tulko su još mogli napraviti, kaj su vkraejeno blago nazaj dimo spravili, ali za tem su dečki sposkakali. Med tem su pozvali i žandare, te su več srečnši bili, kajti ne samo, da su te raubarske dečke vlovili, nego pajloč i druge švcarce. Dva su nesli pun kulter dohuna i šteli su ga spraviti prek granice, a tretji pak je imel pun hatizak gumije za bicikline te je več dimo dohajal z zvuniske zemle.

Raubarske dečke su odtirali v Nagykanizsu v rešt, tri švcarci su obtoženi, a obtožen je i gospodar, štteri je svinju dal na črnom zaklati i spravil prek granice.

Englezi se ne veseliju preveč drugoj fronti

Engleske novine Tribune zvane pišuju, da se engleski narod ne veseli preveč drugoj fronti. Sovjeti nigdi nesu mogli predreti frontu, nemci jako držuju svoje linije pak čii negdi-negdi malo nazaj ideju se to ide v redu i nigdi ne moči predreti.

Engleski novinari pišuju, da su engleskoga naroda vkanili stem, kaj bo za par tjevdov druga fronta, kajti za ve je samo to senjati moči. Nemška obrana je se posod jaka i bormeš trdi bo to oreh za engleze, lahko se njim zobi strganu, a oreh celi ostane.

Pk. 5741-5742 sz. 1942, 1942 vghői 148 149 sz.

Árverési hirdetés

Dr. Schwarz Lajos csáktornyai ügyvéd által képviselt kk. Zsigmond Ferenc és Mária (Sztójkó Balint gyám által képv.) 1107 P. 51 fillér töké és több követelés járulakai erejéig a csáktornyai kir. járásbírósz 1943 év 567-602 sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1942 évi október hó 17 én lefoglalt 1260.— pengőre becsült ingóságokra a csáktornyai kir. járásbírósz fenti számú végzésével az árverés elrendeltétén, annak a 1908. évi XLI. t. c. 20. § a alapján a fent megnevezett s a foglalási jegyzőkönyvből ki nem tűnő más foglaltatók javára is az árverést elrendelem, de csak arra az esetre, ha kielégítési joguk ma is fennáll és ha ellenük halasztó hatályú igénykereset folyamatba nincs, végr. szenv. lakásn. Lapány községben esendőrségi karhatalom igénybevételeével leendő megtartására határidőül 1944 évi február hó 8 napjának délelőtt 10 órája tüzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt hordó, hombár, kerékpár, serts, úszók, ponyva stb. s egyéb ingóságokat a legtöbbit igérőnek készpénzfizetés mellett, esetleg becsáron alul is elfogom adni.

Csáktornya, 1944 évi január hó 13.

Elek László

kir. bír. végrehajtó, mint bírósági kiküldött.

Nagykanizsán

Nagy választékban kaphatók

divatos női télikabátok

bundák,

elegáns kész nőruhák

meleg pongyolák

Pazite na nepriatelске bombe

Od honvedske komande smo dobili ovo na glas, česa se ludi moraju držati.

Nepriatelji hičeju bombe za vužigati, od onih su najpogibelnije tak zване fosforne bombe. Spricaju vun takšega gorečega matriala spodobnoga k smoli, ili gumiji. Od toga se mam se vužge, hiže, štale i drugo stanje, kozlice, kupi i tak dale.

Ova fosforna bomba je koli 14 kil teška, spodobna je k drugim bombam, na kraju ima vužigača, da se tresne, vužigač se sproži, od toga se vužge fosforna masa, bomba se respoči, masa se širom rezleti i do česa dojde se vužge.

Ognji, štere ta fosforna bomba napravi, se daju dosta leško i fletno vgasnuti, ako su k redu ludi i matrial pre roki.

Za gasiti je treba peska i vodu stalno pre hiži meti. Zato znova opomenemo hižne gospodar, naj imaju pre hižaj navek dosti peska i vode, lopate i druge meštrije za gasiti i naj se brigaju koli hiž za grabe za obranu i to dosti za se duše pre hiži.

Hudu žegu imaju ludi, da je alarm od lufta, kaj si odbežju na pole pod vedro nebo. Stoga se more ovo zlo pripetiti:

1. Nikaj ne hasni na pole, ili v šumu bežati, stem se ne obraniju ludi, kajti bombe moreju ran tak opasti vuni, kak i na samu občinu, jaksi luft, falati bombe i bombe za vužigati ran tak moreju zaklati človeka.

2. Ako se cela občina rezbeži i drugi ne ostane doma kak branitelji, či se občina vužge, nabo dosta ludi za gasiti i tak more cela občina zgoreti.

Z sega toga se vidi, da je saki človek vezan k svojoj hiži. Da se oženj gasi, tam je saki človek potreben. Zato je jako važno skopati grabe za obranu.

Po najnovšem znanju, grabe su najbolše 60 cm široke, 180 - 200 cm globoke, znutra mora biti jarek, kam se voda cedi. Nakla treba deske deti i odžgor z drevom i zemlom pokriti, ali i odprte su dobre za obranu. Z takše grabe, či dojde kakša pogibel, gazda mam vidi svoju hižu i či je oženj mam more braniti.

Kak je treba grabe skopati, to smo lani već višepot napisali v našim novinam.

Opomenemo naše gospodar, da te fosforne bombe napraviju jako velkoga dima i te dim je jako čemerem (giften). Zato pre gašenju, či ga ne gazmaske pre roki, je treba obraza i roke pokriti z mokrom krpom. Fosforju smolu je treba z sten doli postrugati, z peskom posipati i z vodom zalezati i onda v zemlu zakopati, kajti či fosfor na luftu leži, se sam od sebe nazaj vužge.

Ako komu kaj na živu kožu špricne, z mokrom krpom li kefom je treba doli počistiti, roke i noge v vodi čisto doli oprati, a či je rana, mam doktoru pokazati.

Ako fosfor špricne kam v hranu, ili v vodu za piti, to se se mam zagifta, takšu hranu i vodu ne smeti trošiti, nego zakopati. Ran tak se zagifta i živinska hrana i krma i to ne smeti živim dati, kajti od zagiftane hrane živinče vkraj dojde.

Vun damo od poglavarstva velke občine Csáktornya, 1944 I. 15. pod brojem 2/1944.

KAJ JE NOVOGA?

— **Katolička cirkvena občina je obdržala svoju velku sesiju.** Katolička cirkvena občina v Csáktornya je ove dneve obdržala svoju redovitu velku sesiju. Kropcek Rezső svetski predsednik se doli zatahil, na mesto njega su zebrai Masten Imbru. Zafalil se i sekretar Szterbat Ferenc, na mesto njega su zebrai Marcius Miklósa. Cirkvenu porciju su, gleděć na velku dragoču povekšali na 10%, a porcija od glave je jempot veška od lanjske. Najmenjša cirkvena porcija nemre biti menjša od 2 pengő. To su dali farnikam na glas tak, kaj su zaključka pribili na cirkvena vrata na 15 dni, zatem pak bodo ga poslali na višeu cirkvenu vlast na odobrenje.

GLASI JARAŠA PERLAK

— **Hiža zgorela v Perlaku.** V velkoj občini Perlak je bila v ponedeljek v noči velka nesreča. Zgorela je hiža Perko Jakaba siromaškoga delavca. Ogenj se pripetil z rota na najži. Domači i sosedni fejevrgari su fletno došli i zastavili su ognja, kaj se neje dale potegel. Hiža je sa zgorela i na najži došli mesa i klobasice, kaj su ludi ta znosili susit. Kvara je do 15 000 pengő, a na žalost nikaj ne bilo sekulerano.

Več smo čudapot opomenuli naše ludi, naj si daju svoja stanja sekulerati, nigdar ne znati, de se more nesreča pripetiti. Leži je plačati sekulaciju, kak prez nje velkoga kvara pretrepi.

— **Presegli su zapovedniki za obranu od lufta.** 1944. januara 16 ga su zapovedniki za obranu od lufta, občine Perlak prisegu doli deli.

— **Kontrola nutri davanja.** Po naredbi fiszolgabirovije i s pomoćom občinskoga poglavarstva, v Perlaku hapiju su se obrećunavati gospodarska nutri davanja. S tom prilikom bodo mam i za kuruzu kontrakte podpisali.

Jabučne koščice donesite do januara 30-ga v purgarsku školu, onda bo je profesorica deačkoga koša dale poslala. Za kilu se dobi 40 pengő.

Gospodarstvo

**Popravlja se obskrba s soponom
Za metercent koščic dobiju gazdi
10 kil sopona**

Kak je vlada dobro gospodarila z soponom, ve v novom leta tak zgleđimo, da je zasigurno za celi orsag tulko sopna, kulko se do ve vun davalo. Ve se već i po menjšim mestam redovito davle vun sopon.

Stem da se i lugov kamen more kupiti, ve i domaći ludi moreju sebi sopona kuhati. Tak je onda na seli menje sopona treba kupiti, a kaj fabrike napraviju, to se pak more onim ludem vun dati, štiri nemaju svoje gospodarstvo.

Pre fabrikaciju je čuda pomoga, kaj se po naredbi vlade čuda već oženoga semenja pova, a Minister za polsko gospodarjenje je odredil, da saki gospodar, štiri da nutri 100 kil tikvinih koščic, dobi cedulu za 10 kil sopna kupiti. Zbog toga se čuda već koščic nabralo v fabrike.

Gospodari, štiri nutri daju koščice, dobiju je plaćeno, a zvun toga dobiju cedulu s šterom si moreju sopona kupiti i tak na seli već nabo falil sopon.

Sadovnjaki

Kak smo već rekli, dober gazda ima celo leto posla v sadovnjaku. Ve nam vreme jako služi, pak bi mogli naši gospodarji ve po sadovnjakaj zvršiti čuda takših poslov, za štere polti da se hapi polsko delo, nabo čaita. Kak smo rekli, treba na drevju pobrati suho listje, posušeno ga sada i gosenice. Na štiri kiti je posušeni sad, ona je betežna i najbolje je niže odrezati i falat zdrave kite, kajti pod kožom se glive, štere delaju betoga, dale vlečeju. Kaj se doli odreže, to se mora mam zezgati, kajti ako pod drevom ostavimo betežno kitje i gosenične gnjezde, onda smo drevetu nikaj ne pomogli.

Ako ve, v zimsko vreme sadovnjaka dobro počistimo, stem prešparamo čuda matriala stroška i čaita, kajti dobro čišćenje sadovnjaka više vaia, kak v leti tripot špricati, to se denes, da je teško doiti do matriala, jako važno za naše gospodar, e.

Jako velki nepriatelja drevja su sake fele glive, gobe, črvi i kukci. Se to je treba poznati, tak se onda moči braniti proti tomu. Na malo starešim kitam se pod kožom zapovaju one jako pogibelne San Hosa vuši, štere najpređi vništiju drevu, onda one jako pogibelne črvene vuši, zovuju se krvave vuši, one cele luknje skopaju v kitaj i v steblo. Lehko je to prepoznati, kajti se v gnjezdu zapleteju z belom dlakom. Najviše se te nesagne pokažeju tam, de je sadovnjak pre gsto nasajen, eli pak de su kite pre gosta, kajti nemaju dosti lufta i sunca.

Ove vuši je treba dobro skefati, eli postrugati samo tak, kaj se koža ne rguli. Či se još kaj takšega pokaže, onda pak s petroljomom namazati, od toga čisto za sigurno pogineju te nesagne.

Dobro začuvani i počišćeni sadovnjak već na prtulete, da cvete, da gazdi velko veselje, a v jesen pak velkoga hasna. Prez truda i moke nemre se nikaj zapovati, Kak zemla prosi delo, gnoja i truda, tak i sadovnjak. Što z ljubavi dela, njemu sadovnjak bogato plati njegovoga truda. Megyímurjski sad je glasoviti i po zvonjskim orsagam, vredno ga, z dobrim sicem čuvati.

Sp.

Jeli sam platiš za novine?

APRÓHIRDETÉSEK - MALI OGLASI

Apróhirdetesek díja szavazóként 10 fillér. — A vastagot nyomott szó kettőnek számít. Legkisebb hirdetés díja 1 P.

Vincelerske familie se iščeju v Baranyu. Dobiju stana i odrezane rozgve za kuriti. Plaća 7 pengő na den. Posel celo leto. Pitati v vurednistvu.

Mašina za šivati šostarska v dobrom stanju prodja se. Pitati Kolmanics Rákóczy vulica broj 6.

Czipészvarrógép balkaros, jo allapotban eladó, Kolmanics Rákóczy utca 6.

Feldős szerkesztő: Pecsornik Ottó
Feldős kiadó és leptulaidonos: Pecsornik Ottó
Család: Barakóti Katolikus Egyházközség Csáktornya
Munkácsi István Képző Iskola

**Kupite obligacije pšenične vrednosti
Stalna vrednost, dobro vloženi penezi**